

Beskæftigelsesregion
Hovedstaden & Sjælland

Sygefravær i Østdanmark

Januar 2010

Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland

Universitetsvej 2, 4000 Roskilde
Tlf. 7222 3400 - Email: brhs@ams.dk - www.brhovedstadensjaelland.dk

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og sammenfatning	3
2. Udvikling i sygedagpengefraværet	5
3. Fokus på nedbringelse af det langvarige sygefravær	8
4. Sygedagpengeforløb over 52 uger	14
5. Sygedagpengefravær og køn	18
6. Sygedagpengefravær og etnicitet	19
7. Jobcentrenes brug af delvis raskmelding	22
8. Arbejdsmarkedsstatus efter afsluttet sygedagpengeforløb.....	25
9. Trepartsaftale og nye regler på sygefraværsområdet	26
10. Aktive – hurtigere tilbage	27

1. Indledning og sammenfatning

Dette notat beskriver udviklingen i sygedagpengefraværet i Østdanmark i perioden september 2008 til september 2009.

I notatet sammenlignes udviklingen i sygedagpengefraværet i Østdanmark med udviklingen i de 3 øvrige beskæftigelsesregioner samt hele landet. Derudover sammenlignes udviklingen i de enkelte kommuner i Østdanmark.

Notatet belyser sygefraværet på følgende områder:

- Generelle udvikling på sygedagpengeområdet.
- Udvikling i ministermålet
- Sygedagpengeforløbenes varighed.
- Sygefraværets fordeling på køn.
- Sygefravær og etnicitet.
- Brug af delvis raskmeldinger.
- Arbejdsmarkedsstatus efter afsluttede sygedagpengeforløb.
- Ny lovgivning på sygefraværsområdet.

Notatet bygger på data fra jobindsats.dk

1.1 Status

Sygefraværet i Danmark steg fra 2004 og frem til begyndelsen af 2008. Frem til slutningen af 2006 var det primært antallet af berørte, der steg, mens det i 2007 primært var sygefraværsperioderne, der blev længere.

Det stigende sygefravær bidrog både til at begrænse arbejdsudbuddet og til stigende udgifter til sygedagpenge.

I lyset af den negative udvikling i sygefraværet indgik regeringen og arbejdsmarkedets parter den 29. september 2008 en aftale om nedbringelse af sygefraværet. Trepartsaftalen dannede efterfølgende grundlaget for et politisk forlig om sygefraværet, der blev indgået i efteråret 2008 mellem partierne V, K, DF, RV og LA.

Trepartsaftalen indeholder 39 konkrete initiativer, der skal styrke indsatsen mod sygefravær. Trepartsaftalen styrker jobcenterets rolle som koordinator i forhold til de øvrige aktører på sygefraværsområdet, og der sættes øget fokus på en tidlig indsats, brug af aktive tilbud til sygemeldte samt delvis raskmelding.

Jobcentrene i Østdanmark har parallelt med initiativerne fra centralt hold igangsat en række udviklingsaktiviteter, der skal bidrage til at nedbringe sygefraværet.¹ Aktiviteterne omfatter både ændringer i arbejdsgange og snitflader, udvikling af styringen og opfølgningen på indsatsen, organisatoriske ændringer samt inddragelse af nye samarbejdspartner og - former samt øget brug af Anden Aktør i indsatsen.

¹ Beskæftigelsesregionerne i Danmark: Viden om sygefravær. November 2008

Sygefraværet har i 2009 været faldende. Det gælder både for sygedagpengeforløb generelt samt for de langvarige sygefraværsforløb over 26 uger.

Jobcentrene har fra juli 2009 påbegyndt implementeringen af de initiativer i trepartsaf-talen, der er udmøntet i ny lovgivning. Implementeringen af de nye elementer i lovgiv-ningen sker trinvist og afsluttes i januar 2010. Det er forventningen, at med det tidligere fokus på sygefravær og den mere aktive linje for at få sygemeldte hurtigere tilbage til arbejdsmarkedet, vil udgifterne på området falde – og det aktive arbejdsudbud øges.

1.2 Sammenfatning

- Antallet af sygedagpengemodtagere (fuldtidspersoner) i Østdanmark faldt fra 40.215 i oktober 2007 til 35.234 i oktober 2009. Et fald på 12,4%.
- Andelen af sygedagpengemodtagere i Østdanmark er lavere end i de øvrige regioner. I oktober 2009 udgjorde sygedagpengemodtagerne 2,7% af arbejdsstyrken i Østdanmark (3,0% i hele landet).
- Udviklingen på sygedagpengeområdet i Østdanmark har fulgt udviklingen i resten af landet.
- Stor variation i andelen af sygedagpengemodtagere i de enkelte kommuner i Østdanmark.
- Antal sygefraværsforløb i Østdanmark med en varighed over 26 uger faldt med 5,2% fra sep-tember 2008 til september 2009. I absolutte tal et fald fra 16.431 til 15.573 forløb
- Fra december 2008 til september 2009 faldt antallet af sygefraværsforløb over 26 uger fra 16.381 til 15.573 forløb, et fald på 4,9%. Målet er en nedbringelse med 12,3% i december 2009 i forhold til december 2008.
- Antal sygedagpengeforløb i Østdanmark med en varighed over 52 uger faldt med 12,5% fra september 2008 til september 2009.
- Der er store forskelle mellem kommunerne i Østdanmark i forhold til andel af langvarige for-løb. København og Frederikssund har de største andele af langvarige forløb.
- I aldersgruppen 30-49 år er 60% af sygedagpengemodtagerne kvinder. Kvinderne er generelt overrepræsenterede blandt sygedagpengemodtagerne.
- Personer af ikke-vestlig oprindelse er overrepræsenteret blandt sygedagpengemodtagerne. Gruppen har haft et mindre fald på 6,1% fra oktober 2007 til oktober 2009. Personer med dansk oprindelse har haft et fald på 13,4%
- Delvise raskmeldinger bruges mindre i Østdanmark end i resten af landet, og der har været et stabilt niveau i andelen af delvise raskmeldinger fra juli 2008 til juli 2009. Der er stor variati-on kommunerne imellem i forhold til brug af delvise raskmeldinger.
- Der er flere i Østdanmark end i de øvrige regioner, der er tilbage i ordinær beskæftigelse 12 måneder efter et afsluttet sygedagpengeforløb.

1.3 Udfordringer

- Det langvarige sygefravær skal nedbringes yderligere.
- Overrepræsentationen af kvinder og personer med ikke-vestlig baggrund blandt sygedagpengemodtagerne i aldersgruppen 30-49 år bør give anledning til særlige initiativer for og fokus på disse grupper.
- Øget brug af delvise raskmeldinger som et redskab i sygedagpengeindsatsen
- Fortsat implementering af den nye lovgivning i jobcentrenes indsats.

2. Udvikling i sygedagpengefraværet

Den del af sygefraværet, hvor der udbetales sygedagpenge fra det offentlige skønnes at udgøre ca. 60% af sygefraværet i Danmark. Den resterende del af sygefraværet, der dækker de første 3 uger af sygefraværet udgøres primært af den arbejdsgiverbetalte periode².

Det betyder, at der på en given dag i september 2009 var 53.700 sygemeldte i Østdanmark³, hvilket svarer til en andel på 4,2% af arbejdsstyrken. Det samlede sygefravær er dermed væsentlig større end det antal personer, der modtager sygedagpenge.

I oktober 2009 var der 35.234 sygedagpengemodtagere (fuldtidspersoner) i Østdanmark. Svarende til en andel på 2,7% af arbejdsstyrken (se figur 1).

I oktober 2007 var der, omregnet til fuldtidspersoner, 40.2415 modtagere af sygedagpenge i Østdanmark, svarende til en andel på 3,1% af arbejdsstyrken

I december 2007 toppede antallet af sygedagpengemodtagere med 42.429 fuldtidspersoner og en andel på 3,3% af arbejdsstyrken.

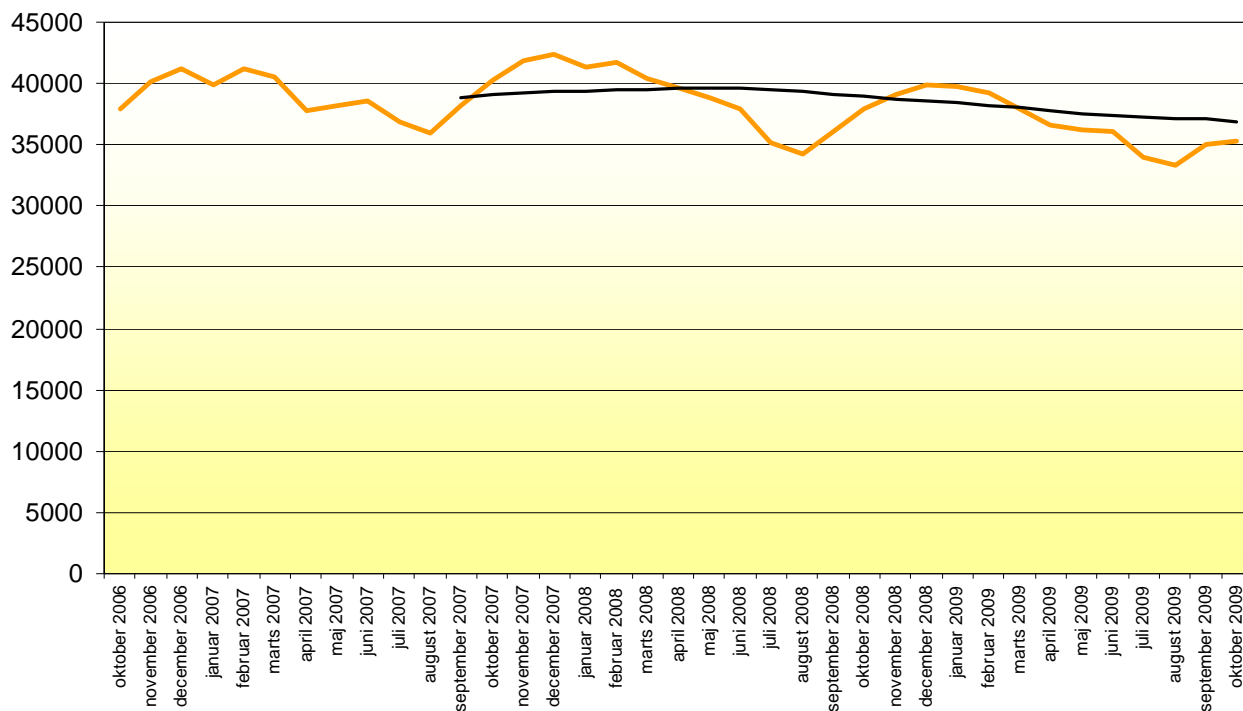
Samlet set er antallet af sygedagpengemodtagere faldet med 12,4 % fra oktober 2007 til oktober 2009.

Antallet af sygedagpengeforløb kan fra juni 2008 imidlertid ikke sammenlignes direkte med antallet af forløb i de foregående perioder. Det skyldes den ændring i den arbejdsgiverbetalte sygdomsperiode, som blev aftalt på Finansloven 2008, hvor den arbejdsgiverbetalte sygefraværsperiode blev udvidet fra 2 til 3 uger gældende fra juni 2008. Det betyder, at varigheden af forløbene reduceres med 1 uge fra juni 2008.

² Beskæftigelsesministeriet: Analyse af sygefraværet. 2008

³ Jobindsats samt egne beregninger

Figur 1. Sygedagpengemodtagere i Østdanmark. Udviklingen oktober 2006-oktober 2009. Fuldtidspersoner.

Den fuldt optrukne linje i figur 1 viser den nedadgående tendens i udviklingen i antallet af sygedagpengemodtagere. Tendenslinjen er beregnet på baggrund af et 12 måneders bevægeligt gennemsnit.

I tabel 1 ses udviklingen i Østdanmark fra oktober 2007-2009 sammenlignet med de 3 øvrige beskæftigelsesregioner og hele landet.

Tabel 1. Sygedagpengemodtagere. Udviklingen oktober 2007-oktober 2009. Fuldtidspersoner. Indekseret (oktober 2007=100)

	okt-07	okt-08	okt-09
Hele landet	100	95	89
Østdanmark	100	94	88
Midtjylland	100	95	91
Nordjylland	100	96	88
Syddanmark	100	94	90

Udviklingen i antal sygedagpengemodtagere i Østdanmark har været parallel med de 3 øvrige beskæftigelsesregioner.

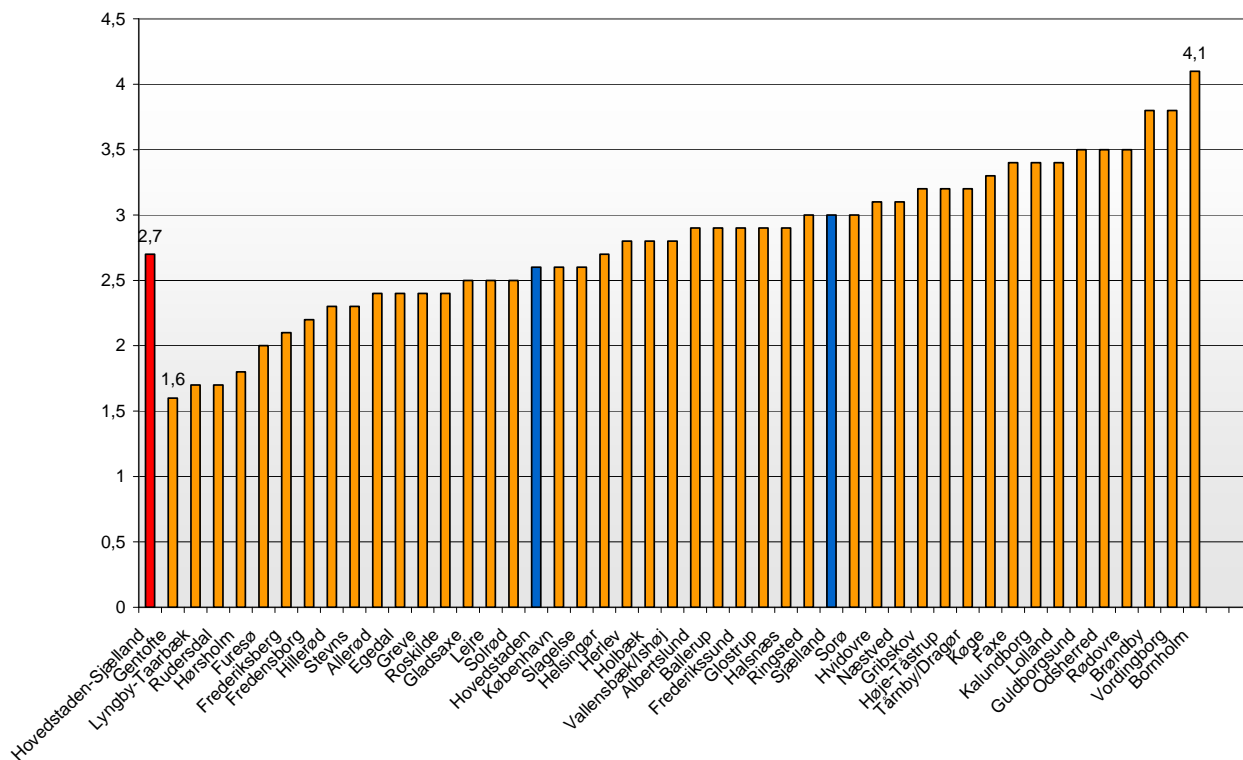
Andelen af sygedagpengemodtagere i Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland i forhold til arbejdsstyrken (2,7%) er lavere end i de øvrige regioner (j.f tabel 2). Der er især en lavere andel i Hovedstaden.

Tabel 2. Sygedagpengemodtagere (fuldtidspersoner) i % af arbejdsstyrken 16-66 år. Oktober 2009

	oktober 2009
Hele landet	3
Østdanmark	2,7
Hovedstaden	2,6
Sjælland	3
Midtjylland	3,2
Nordjylland	3,3
Syddanmark	3,3

Der er imidlertid stor variation i andelen af sygedagpengemodtagere i arbejdsstyrken i kommunerne i Østdanmark. Gentofte ligger lavest med en andel på 1,8%, mens Bornholm har den højeste andel på 4,1%. Generelt har kommunerne nord for København den laveste andel af sygedagpengemodtagere og kommunerne i yderområderne den højeste andel.

Figur 2. Sygedagpengemodtagere (fuldtidspersoner) i % af arbejdsstyrken 16-66 år. Kommunerne i Østdanmark. Oktober 2009.

3. Fokus på nedbringelse af det langvarige sygefravær

Beskæftigelsesministeren har udmeldt som mål, at det langvarige sygefravær over 26 uger skal nedbringes.

Målet i Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland's kontrakt er derfor at nedbringe antal forløb over 26 uger med 12,3% i. fht. niveauet i 2008. Antallet af sygefraværsløb over 26 uger må hermed maksimalt være på 13.935 forløb⁴ i december 2009.⁵

Fokus: Nedbringelse af forløb over 26 uger

Fra december 2008 til september 2009 faldt antallet af sygefraværsløb med en varighed over 26 uger fra 16.381 til 15.573 forløb, svarende til et fald 4,9%. Der er således fortsat et stykke vej til målet på 13.935 i december 2009.

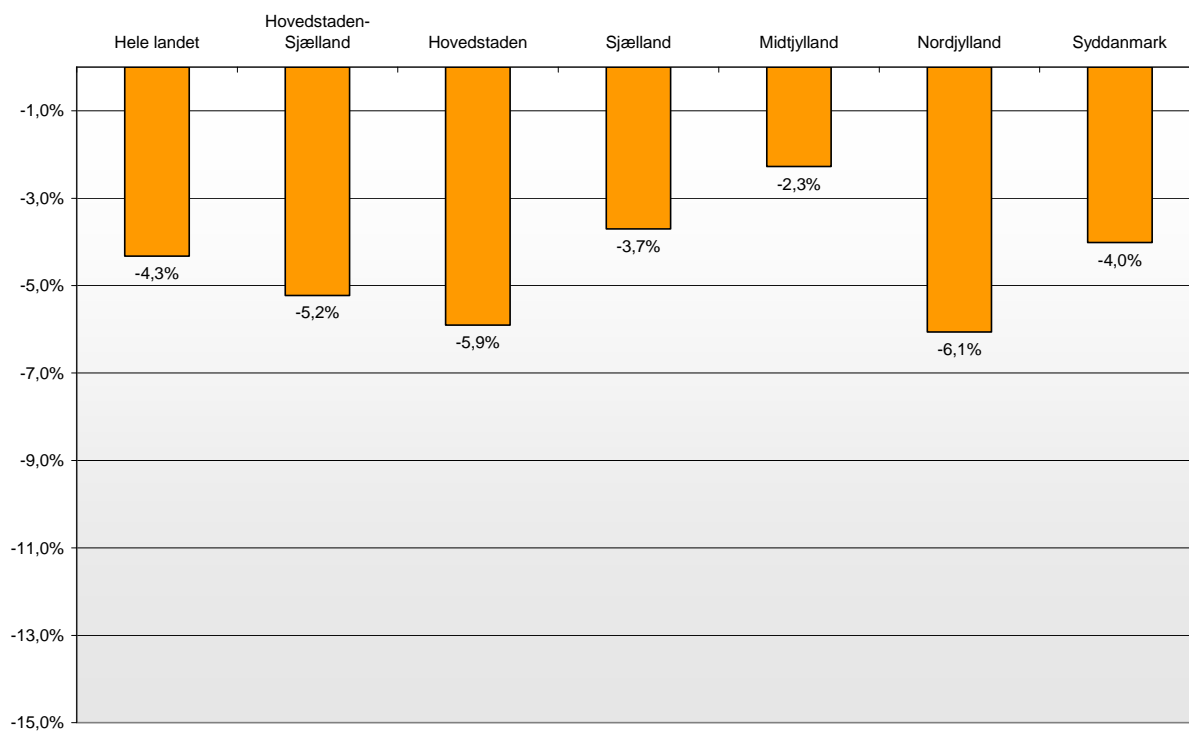
Fra september 2008 til september 2009 faldt antallet af forløb med en varighed over 26 uger i Østdanmark med 5,2%.

Udviklingen i Østdanmark er – med undtagelse af Nordjylland – mere positiv end i de øvrige regioner (j f. figur 3). Samlet set er antallet af forløb over 26 uger faldet med 4,3% i hele landet.

⁴ Der er sket en teknisk justering af målet i marts 2009 som følge af en ændring i opgørelsesmetoden. I den nye opgørelsesmetode tæller sygefravær fra 1. fraværdsdag, dvs. inkl. arbejdsgiverperioden. Desuden tæller både igangværende og afsluttede forløb med i den nye opgørelsesmetode.

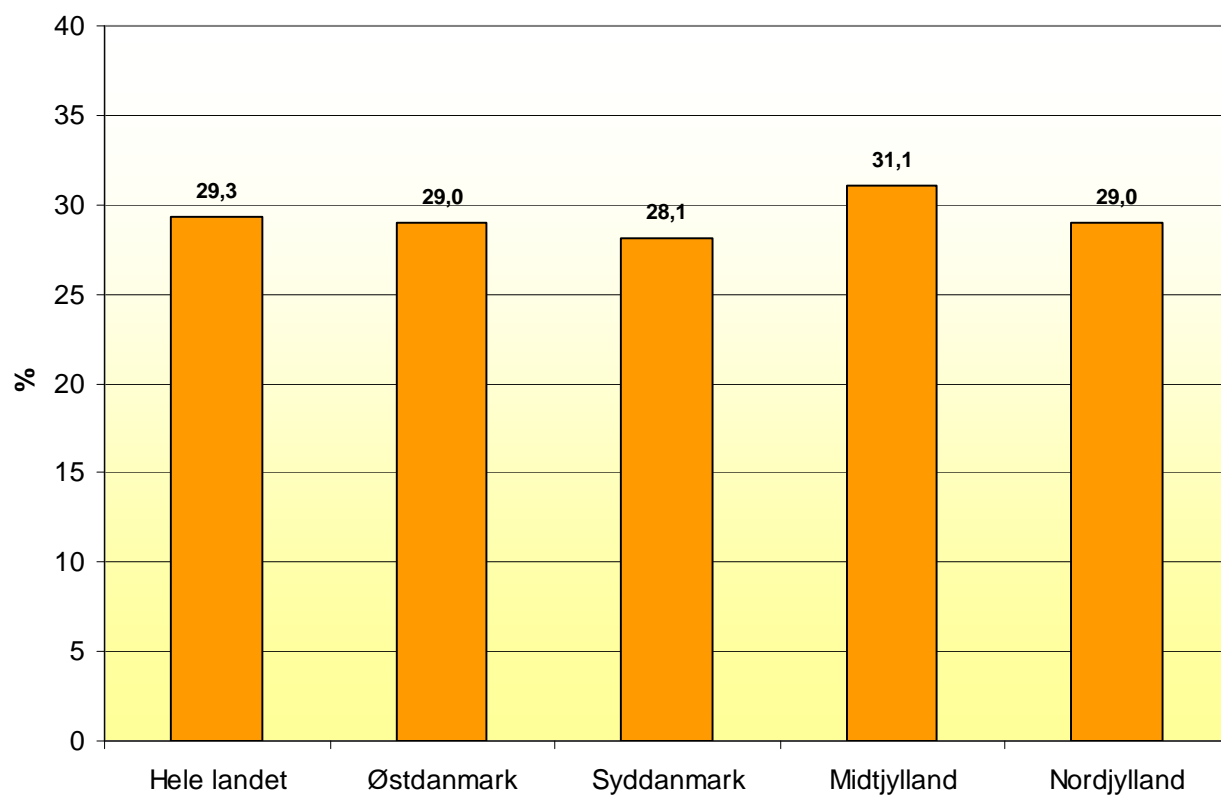
⁵ Kontakt mellem Det regionale Beskæftigelsesråd/ Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland og Beskæftigelsesministeren om beskæftigelsesindsatsen i Østdanmark i 2009.

Figur 3. Udvikling (%) i antallet af sygefraværsløb over 26 uger. Fra september 2008 til september 2009.

Andelen af forløb med en varighed over 26 uger i Østdanmark ligger på 29,0%. Det er på niveau med de øvrige regioner (figur 4).

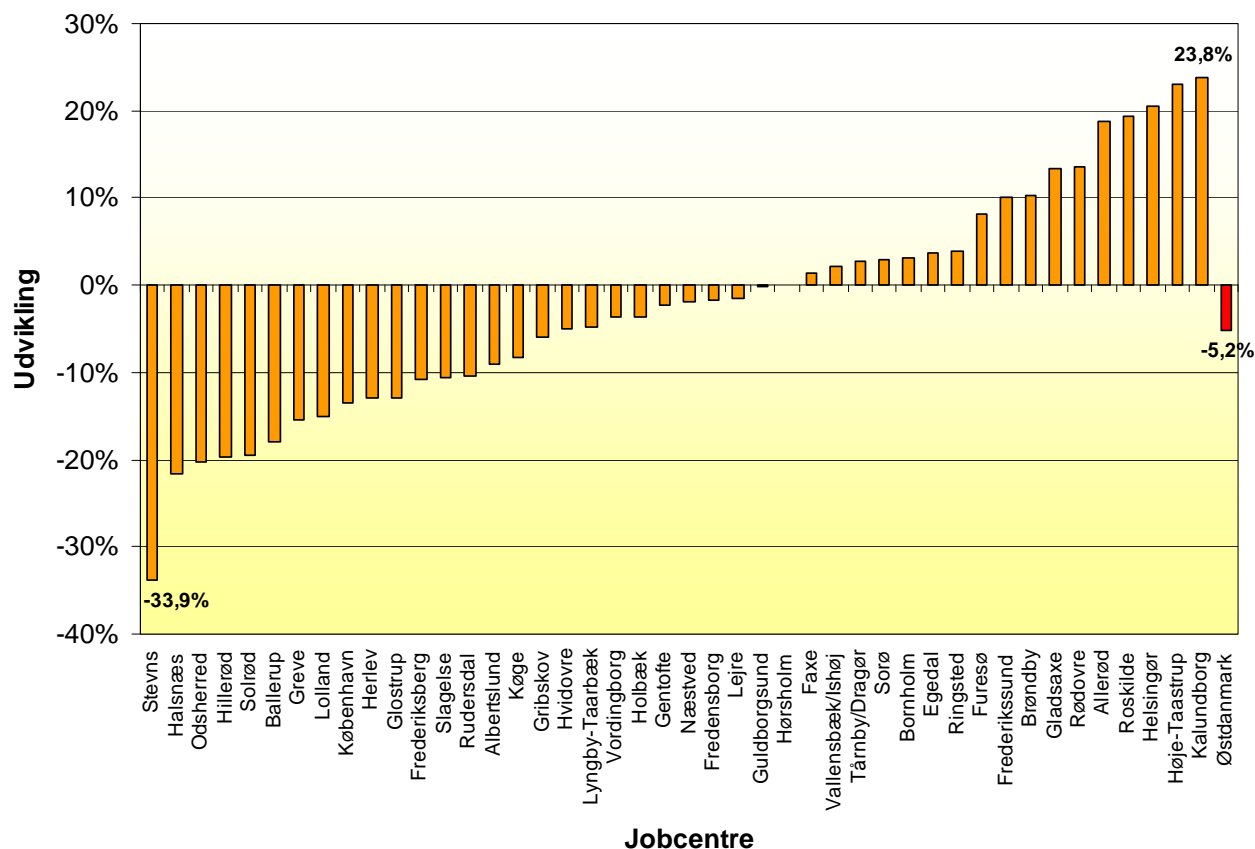
Figur 4. Sygefraværsforløb over 26 uger i fht. alle sygedagpengeforløb. september 2009.

Forløb over 26 uger i kommunerne i Østdanmark

Der er store forskelle i de enkelte kommuner i regionen mht. til udviklingen i sygedagpengeforløb over 26 uger.

Figur 5. Udvikling (%) i sygefraværsforløb over 26 uger i kommunerne i Østdanmark, september 2008-september 2009.

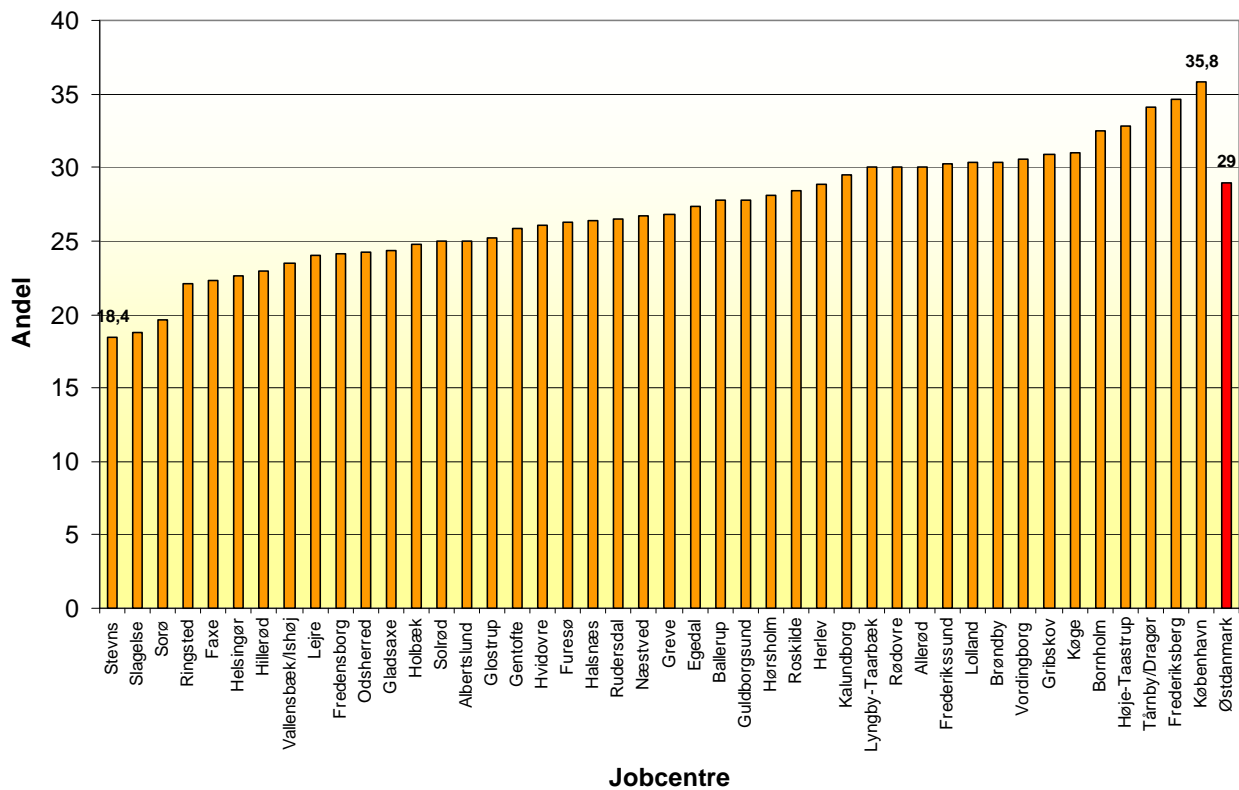
Stevns har haft et fald på 33,9% fra september 2008 til september 2009, mens Kalundborg i samme periode har haft en stigning på 23,8%. Der er ingen entydig sammenhæng mellem udviklingen i forløb over 26 uger og geografiske placering eller placering i forhold til jobcentre med samme rammevilkår.

Ser man på andelen af forløb over 26 uger i kommunerne i Østdanmark i september 2009, er der ligeledes en betydelig forskel fra kommune til kommune.

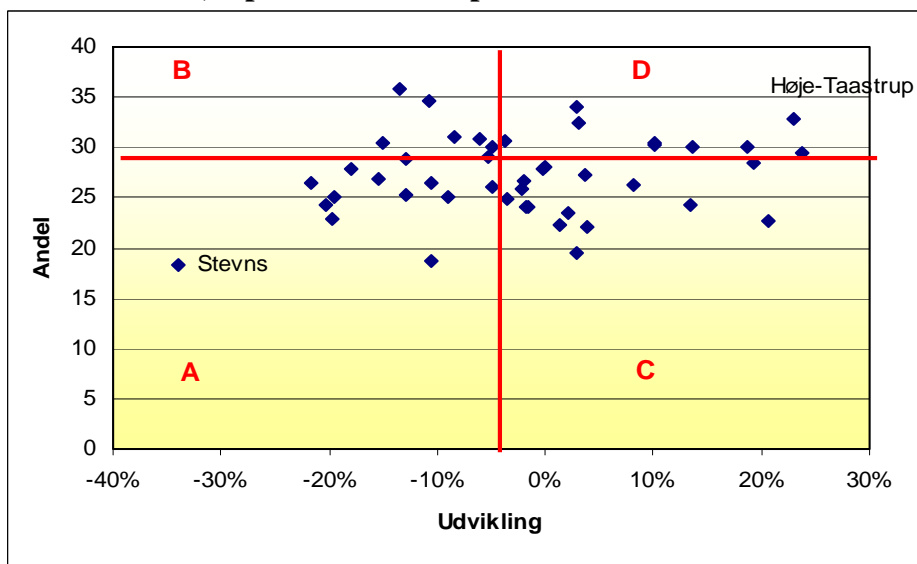
Stevns har sammen med Slagelse og Sorø de laveste andele af langvarige forløb over 26 uger. I Stevns udgør de langvarige forløb 18,4 % af samtlige forløb.

København, Frederiksberg og Tårnby har de højeste andele af de langvarige forløb. Forløb over 26 uger udgør 35,8% af samtlige forløb i Københavns kommune (jf. figur 6). København og Frederiksberg har dog begge haft et fald på henholdsvis 13,5% og 10,8% i forløb over 26 uger fra september 2008 til september 2009. Tårnby har derimod som nævnt haft en mindre stigning (2,8%).

Figur 6. Sygefraværsløb over 26 uger i fht. alle sygedagpengeforløb. Kommunerne i Østdanmark, september 2009

Figur 7. Andel sygefraværsløb over 26 uger af alle sygedagpengeforløb i %, september 2009 samt udvikling i % i sygefraværsløb over 26 uger i kommunerne i Østdanmark, september 2008-september 2009.

I figur 7 ses jobcentrenes andel af og udvikling i sygefraværsløb over 26 uger.

Jobcentrene kan på baggrund af den samlede andel samt udviklingen i sygefraværsløb i Østdanmark inddeles i 4 grupper:

Gruppe A er kendetegnet ved at have en andel, der er lavere end gennemsnittet for Østdanmark. Gruppen har desuden et fald i antallet af sygefraværsløb, der er større end gennemsnittet. Det drejer sig om følgende 13 jobcentre: Albertslund, Ballerup, Glostrup, Greve, Halsnæs, Herlev, Hillerød, Hvidovre, Odsherred, Rudersdal, Solrød, Slagelse, Stevns.

Gruppe B er kendetegnet ved en andel højere end gennemsnittet og et fald i antallet af sygefraværsløb, der er større end gennemsnittet for Østdanmark. I den gruppe indgår følgende 7 jobcentre: Frederiksberg, Gribskov, København, Køge, Lolland, Lyngby-Taarbæk og Tårnby-Dragør.

Gruppe C er kendetegnet ved en andel, der er lavere end gennemsnittet for Østdanmark, men en svagere udvikling end gennemsnittet for regionen. Det drejer sig om følgende 16 jobcentre: Egedal, Faxe, Fredensborg, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Guldborgsund, Helsingør, Holbæk, Hørsholm, Lejre, Næstved, Ringsted, Roskilde, Sorø og Vallensbæk-Ishøj.

Gruppe D er kendetegnet ved en andel højere end gennemsnittet for Østdanmark samt en udvikling, der er mindre positiv end gennemsnittet. I denne gruppe indgår følgende 8 jobcentre: Allerød, Brøndby, Bornholm, Frederikssund, Høje-Taastrup, Kalundborg, Rødovre og Vordingborg.

Jobcentrene i Gruppe D har en særlig udfordring i at få vendt udviklingen i sygefraværsløb over 26 uger.

Tabel 3. De 5 kommuner med største stigning og største fald i antal sygedagpengeforløb over 26 uger september 2008 – september 2009 samt de 5 kommuner med henholdsvis den højeste og den laveste andel over 26 uger af alle sygedagpengeforløb. September 2009

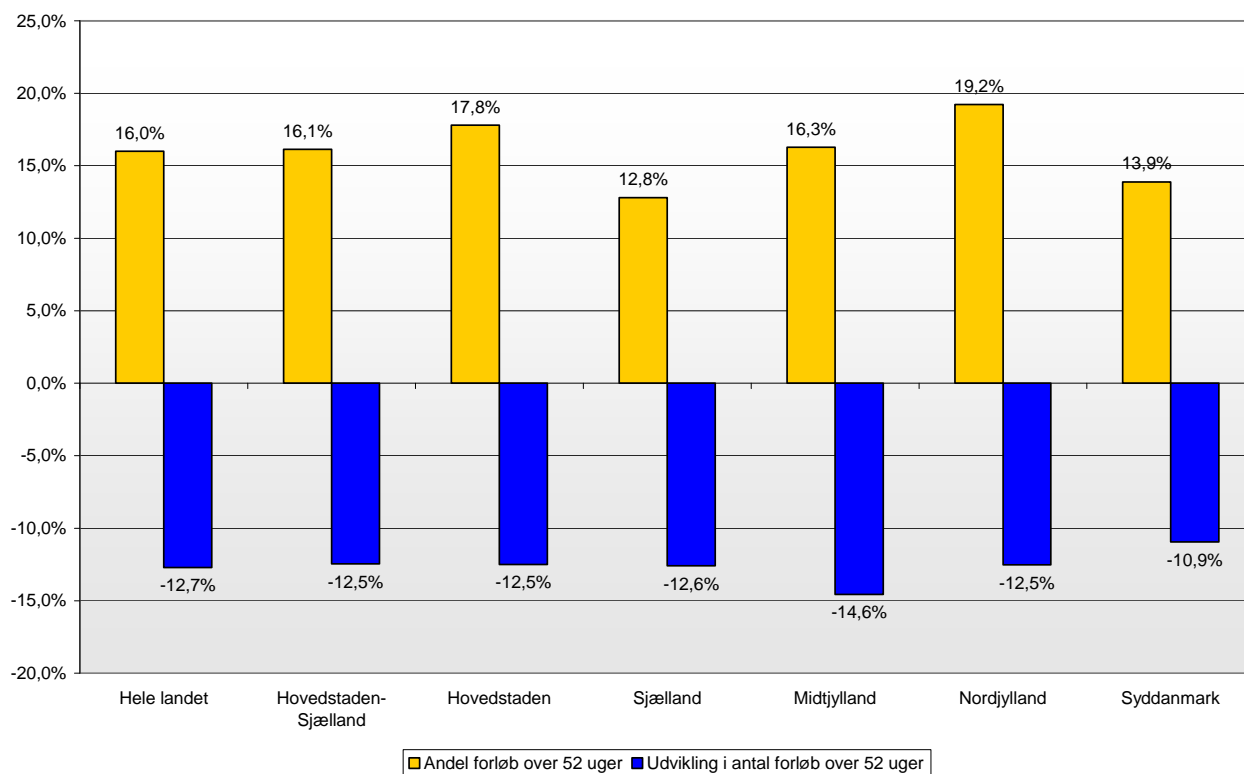
<p style="text-align: center;">Største stigning</p> <p>Kalundborg (23,8%) Høje-Tåstrup (23,0%) Helsingør (20,6%) Roskilde (19,3%) Allerød (18,7%)</p>	<p style="text-align: center;">Største fald</p> <p>Stevns (-33,9%) Halsnæs (-21,7%) Odsherred (-20,4%) Hillerød (-19,7%) Solrød (19,5%)</p>
<p style="text-align: center;">Højeste andel</p> <p>København (35,8%) Frederiksberg (34,6%) Tårnby/Dragør (34,1%) Høje-Taastrup (32,8%) Bornholm (32,5%)</p>	<p style="text-align: center;">Laveste andel</p> <p>Stevns (18,4%) Slagelse (18,8%) Sorø (19,6%) Ringsted (22,1%) Faxe (22,3%)</p>

Høje-Taastrup og Rødovre ligger blandt de 5 jobcentre med både største stigning og højeste andel, og de har derfor en helt særlig udfordring. Omvendt ligger Stevns blandt de 5 jobcentre med både laveste andel og største fald.

4. Sygedagpengeforløb over 52 uger

I perioden fra september 2008 til september 2009 har der været et fald i de helt lange sygedagpengeforløb i alle 4 regioner.⁶ I Østdanmark et fald på 12,5%. Udviklingen har været mest positiv i Midtjylland med et fald på 14,6%. Syddanmark har haft det mindste fald i perioden (10,9%), men har fortsat den laveste andel af forløb over 52 uger (13,9%). Nordjylland har den højeste andel af forløb over 52 uger (19,2%). Samlet set har der for hele landet været et fald på 12,7% fra september 2008 til september 2009.

Figur 8. Andelen af sygedagpengeforløb over 52 uger, september 2009, samt udviklingen i sygedagpengeforløb over 52 uger fra september 2008 til september 2009.

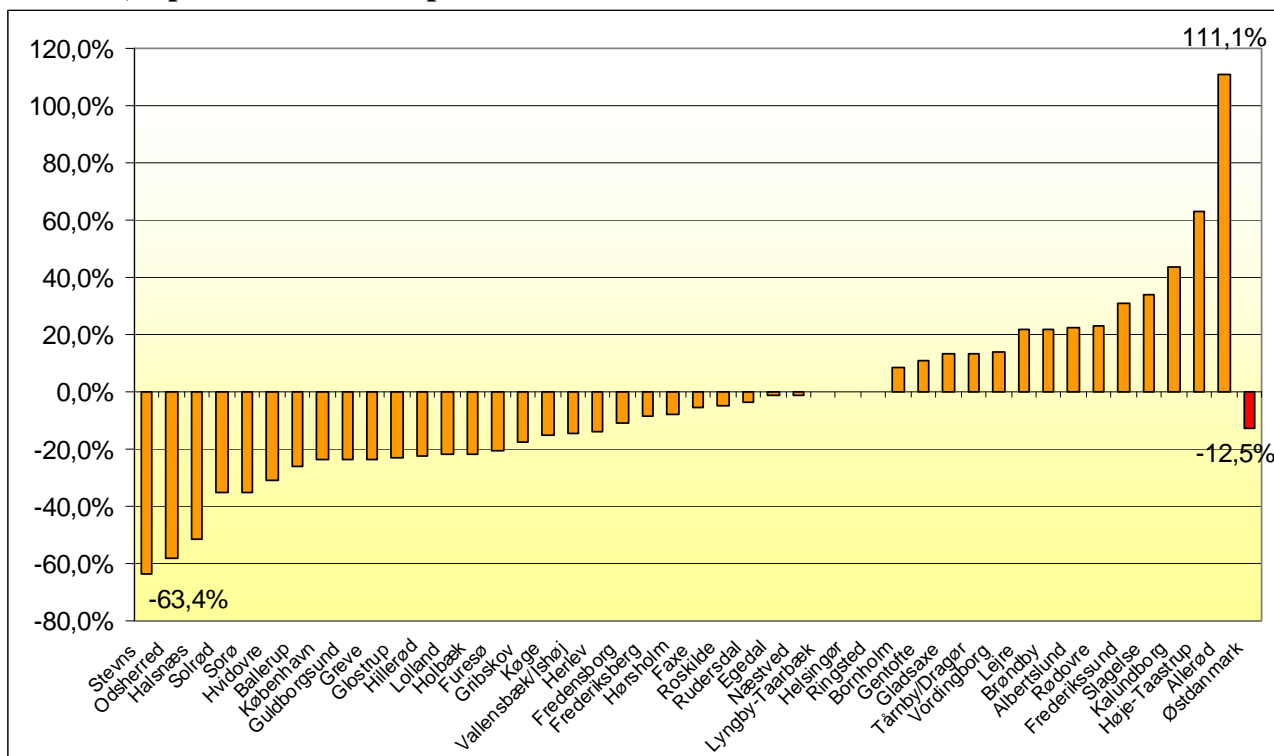
Forløb over 52 uger i kommunerne i Østdanmark

I forhold til sygedagpengeforløb over 52 uger gælder det, at det samlede fald i Østdanmark dækker over en stor variation i udviklingen blandt de enkelte kommuner i regionen.

⁶ I forløb over 52 uger indgår alene uger, hvor der udbetales sygedagpenge fra det offentlige, opførelsen kan derfor ikke sammenlignes med opgørelsen for forløb over 26 uger. Kun forløb der er i gang den sidste dag i den valgte periode tæller med i opgørelsen. Varigheden af perioden på sygedagpenge beregnes ud fra antal sammenhængende dage på sygedagpenge, indtil der forekommer minimum én dag uden ydelse.

Stevns har fra september 2008 til september 2009 reduceret de langvarige sygedagpengeforløb med 63,4%. Allerød har i samme periode haft en stigning på 111,1%.

Figur 9. Udvikling (%) i sygedagpengeforløb over 52 uger i kommunerne i Øst-danmark, september 2008 til september 2009.

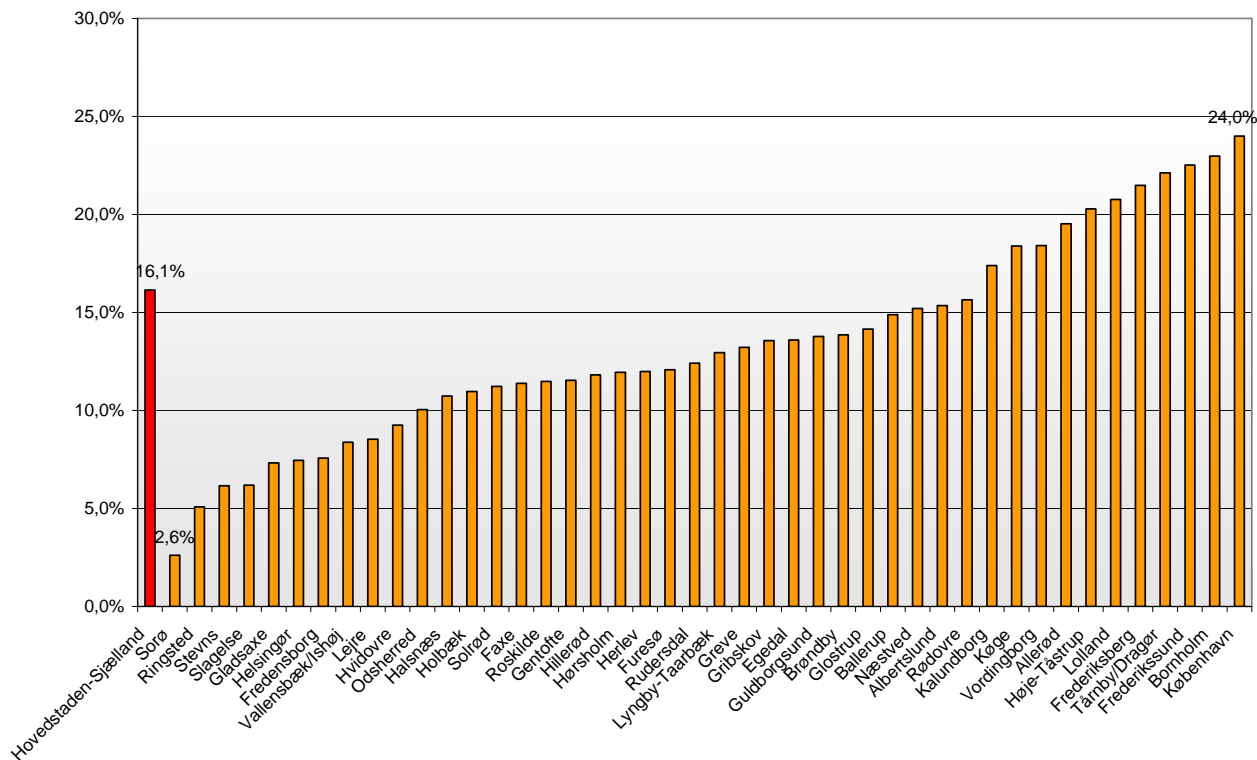

Det er 2 kommuner i Vest- og Sydsjælland (Sorø og Ringsted) samt Stevns, der har den laveste andel af de helt lange forløb. Sorø har nedbragt sin andel af forløb over 52 uger til 2,6% af samtlige forløb.

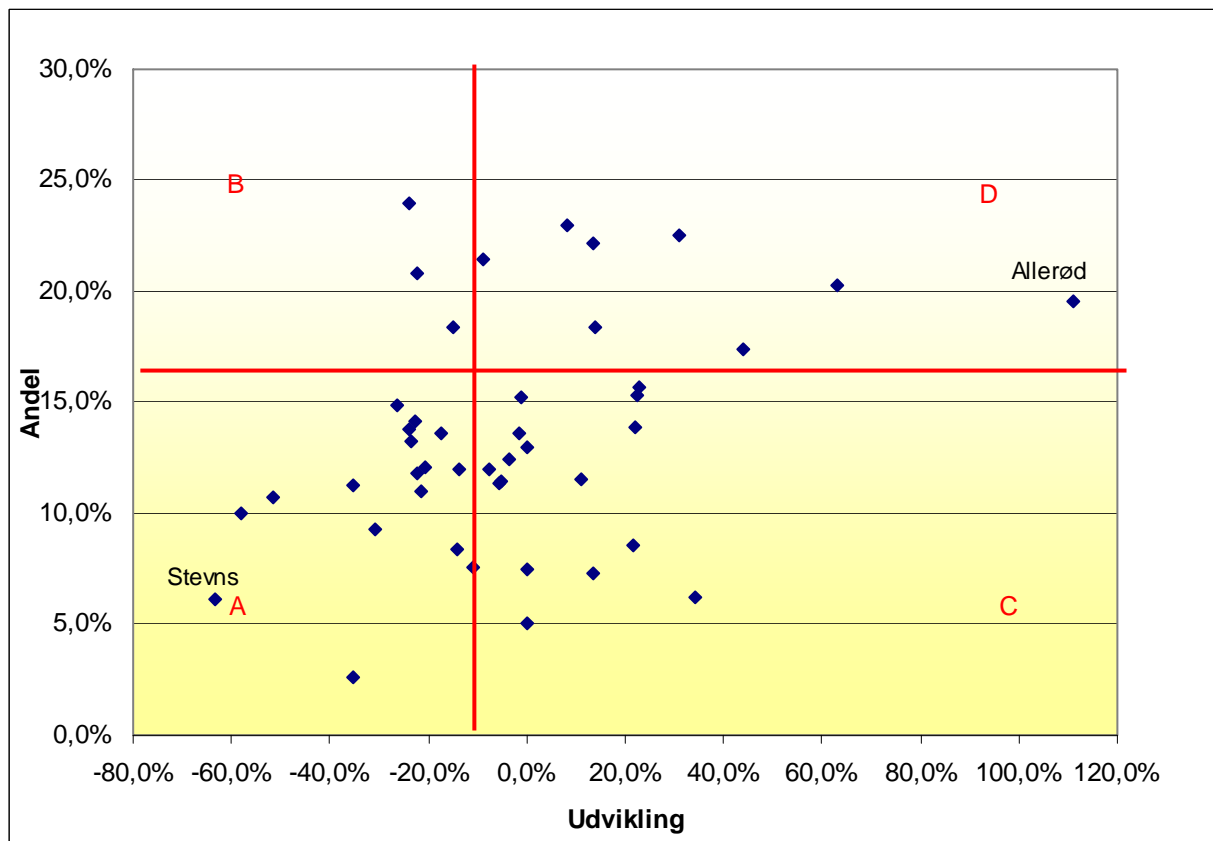
København, Bornholm og Frederikssund har den højeste andel af forløb over 52 uger (jf. figur 10). Frederikssund har haft en stigning på 30,9% i forløb over 52 uger fra september 2008 til september 2009. Bornholm har haft en mere afdæmpet stigning i perioden på 8,2%, mens den høje andel af langvarige sygedagpengeforløb i København primært skal tilskrives udviklingen i 2007.

Samlet set har 27 jobcentre haft et fald i antallet af sygedagpengeforløb over 52 uger, mens 17 har haft en stigning.

Figur 10. Andel sygedagpengeforløb over 52 uger i kommunerne i Østdanmark, september 2009

Figur 11. Andel sygedagpengeforløb over 52 uger af alle sygedagpengeforløb i %, september 2009 samt udvikling i % i sygedagpengeforløb over 52 uger i kommunerne i Østdanmark, september 2008-september 2009.

I figur 11 ses jobcentrenes andel af og udvikling i sygedagpengeforløb over 52 uger. Jobcentrene kan på baggrund af den samlede andel og udvikling i Østdanmark inddeles i 4 grupper:

Gruppe A er kendetegnet ved at have en andel, der er lavere end gennemsnittet for Østdanmark samt et fald i antallet af sygefraværsløb, der er større end gennemsnittet. I denne gruppe indgår følgende 16 jobcentre: Ballerup, Furesø, Glostrup, Greve, Gribskov, Guldborgsund, Halsnæs, Herlev, Hillerød, Holbæk, Hvidovre, Odsherred, Solrød, Sorø, Stevns og Vallensbæk/Ishøj.

Gruppe B er kendetegnet ved en andel, der er højere end gennemsnittet og et fald i antallet af sygefraværsløb, der er større end gennemsnittet for regionen. Det drejer sig om følgende 3 jobcentre: København, Køge og Lolland

Gruppe C er kendetegnet ved en andel, der er lavere end gennemsnittet for Østdanmark, men en svagere udvikling end gennemsnittet for regionen. I denne gruppe indgår følgende 17 jobcentre: Albertslund, Brøndby, Egedal, Faxe, Fredensborg, Gentofte, Gladsaxe, Helsingør, Hørsholm, Lejre, Lyngby-Taarbæk, Næstved, Ringsted, Roskilde, Rudersdal, Rødovre, Slagelse.

Gruppe D er kendetegnet ved en andel af forløb over 52 uger, som er højere end gennemsnittet for Østdanmark samt en udvikling, der er mindre positiv end for gennemsnittet. I denne gruppe indgår følgende 8 jobcentre: Allerød, Bornholm, Frederiksberg, Frederikssund, Høje-Tåstrup, Kalundborg, Tårnby-Drøge og Vordingborg.

Jobcentrene i gruppe D har en særlig udfordring i at nedbringe antal sygedagpengeforløb over 52 uger.

Tabel 4. De 5 kommuner med største stigning og største fald i antal sygedagpengeforløb over 52 uger september 2008 – september 2009 samt de 5 kommuner med henholdsvis den højeste og den laveste andel over 52 uger af alle sygedagpengeforløb. September 2009

<p style="text-align: center;">Største stigning</p> <p>Allerød (111,1%) Høje-Tåstrup (63,3%) Kalundborg (43,9%) Slagelse (34,1%) Frederikssund (30,1%)</p>	<p style="text-align: center;">Største fald</p> <p>Stevns (-63,4%) Odsherred (-58,2%) Halsnæs (-51,1%) Solrød (35,4%) Sorø (35,3%)</p>
<p style="text-align: center;">Højeste andel</p> <p>København (24,0%) Bornholm (23,0%) Frederikssund (22,5%) Tårnby-Drøge (22,1%) Frederiksberg (21,5%)</p>	<p style="text-align: center;">Laveste andel</p> <p>Sorø (2,6%) Ringsted (5,1%) Stevns (6,1%) Slagelse (6,2%) Gladsaxe (7,3%)</p>

Frederikssund ligger blandt de 5 jobcentre med både største stigning og højeste andel, og har derfor en særlig udfordring. Omvendt ligger Stevns og Sorø blandt de 5 jobcentre med både lavest andel og største fald.

5. Sygedagpengefravær og køn

Kvinderne er overrepræsenteret blandt sygedagpengemodtagerne. De udgjorde i oktober 2009 57,0% af alle modtagere af sygedagpenge i Østdanmark. Denne fordeling gør sig med små udsving gældende både for Hovedstaden & Sjælland og for de øvrige regioner (jf. tabel 5). Fra oktober 2007 til oktober 2009 har der været en stigning i mændenes andel af sygefraværet.

Tabel 5. Sygefraværet fordelt på køn. Pct. Fuldtidspersoner. Oktober 2007-oktober 2009.

	oktober 2007		oktober 2008		oktober 2009	
	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd
Hele landet	58,4%	41,6%	57,5%	42,5%	56,5%	43,5%
Østdanmark	58,7%	41,3%	57,8%	42,2%	57,0%	43,0%
Midtjylland	58,5%	41,5%	57,5%	42,5%	56,7%	43,3%
Nordjylland	57,9%	42,1%	56,2%	43,8%	55,8%	44,2%
Syddanmark	58,1%	41,9%	57,6%	42,4%	55,8%	44,2%

Ser man på fordelingen af sygefraværet på mænd og kvinder i de enkelte aldersgrupper står det klart, at der er stor forskel på fordelingen på mænd og kvinder i de enkelte aldersgrupper. Ligesom der i perioden har der været pæne forskydninger mellem kønnene i aldersgrupperne.

Blandt de ældste udgør mændene den største andel. Det fremgår endvidere, at kvinder udgør omkring 60% af sygefraværet i aldersgruppen i mellem 30-49 år, dvs. en markant overrepræsentation.

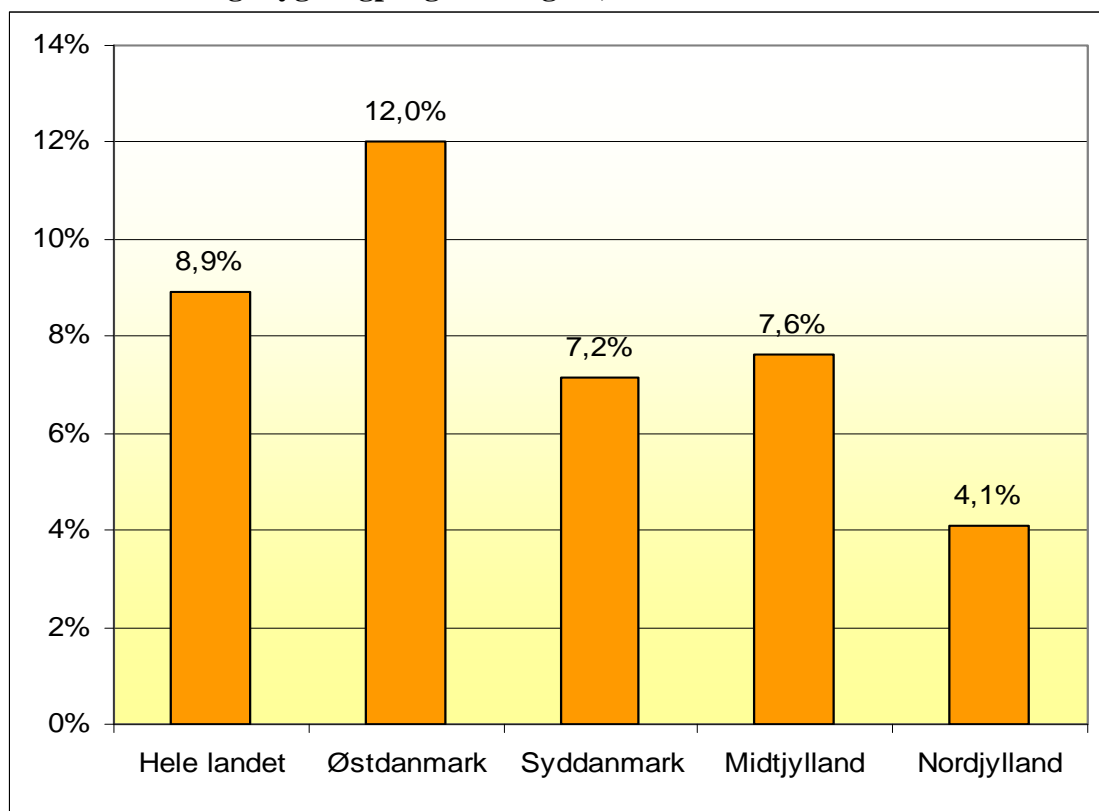
Tabel 6. Sygefraværet fordelt på køn og opgjort på alder (fuldtidspersoner) i Øst-danmark. Pct. Oktober 2007-oktober 2009

	oktober 2007		oktober 2008		oktober 2009	
	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd
16-19 år	43,6%	56,4%	46,6%	53,4%	54,0%	46,0%
20-29 år	56,1%	43,9%	55,4%	44,6%	55,8%	44,2%
30-39 år	61,9%	38,1%	61,3%	38,7%	61,1%	38,9%
40-49 år	61,5%	38,5%	60,5%	39,5%	59,3%	40,7%
50-59 år	57,9%	42,1%	57,0%	43,0%	55,6%	44,4%
60 år +	45,8%	54,2%	44,2%	55,8%	43,8%	56,2%

6. Sygedagpengefravær og etnicitet

Personer af ikke-vestlig oprindelse udgør en relativ høj andel af sygefraværet i hele landet. I figur 12 ses andelen i. fht. samtlige sygedagpengemodtagere i oktober 2009.

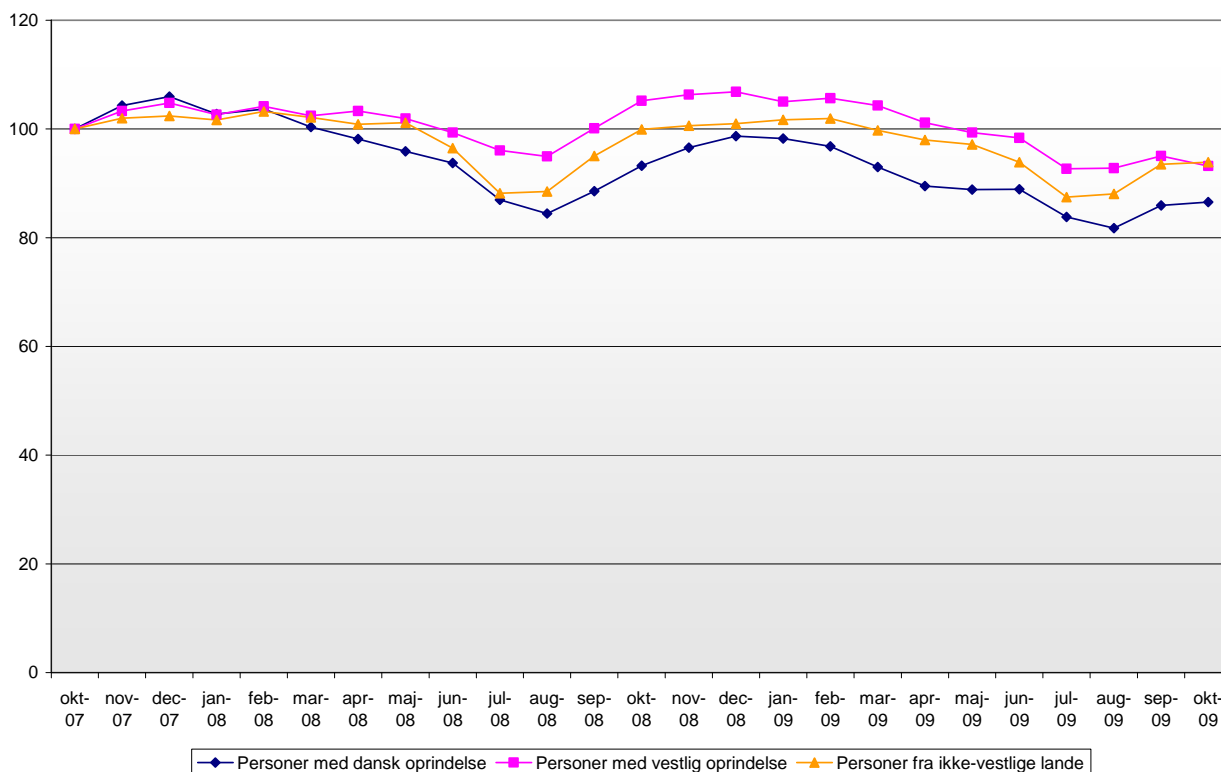
Figur 12. Sygedagpengemodtagere (fuldtidspersoner) af ikke-vestlig oprindelse i forhold til samtlige sygedagpengemodtagere, andel i oktober 2009.

Der bor flest personer af ikke-vestlig oprindelse i Østdanmark. I 2008 udgjorde den ikke-vestlige del af befolkningen i Østdanmark mellem 16-66 år 8,7%⁷ af den samlede befolkning i denne aldersgruppe. Til sammenligning udgjorde den ikke-vestlige befolkning i 2008 5,0% i Midtjylland og Syddanmark og 3,3% i Nordjylland.⁸

I Østdanmark udgør personer med ikke-vestlig baggrund 12,0% af sygedagpengemodtagerne. Tilsvarende udgjorde sygedagpengemodtagere af ikke-vestlig oprindelse henholdsvis 7,6% og 7,2% af samtlige sygedagpengemodtagere i Midtjylland og Syddanmark, mens andelen i Nordjylland var 4,1%. Personer af ikke-vestlig oprindelse er således overrepræsenteret blandt sygedagpengemodtagerne. Tendensen er imidlertid mest udtalt i Østdanmark. Det skyldes bl.a en højere beskæftigelsesfrekvens blandt personer med en ikke-vestlig baggrund, som medfører et større antal potentielle sygedagpengemodtagere.

Figur 13. Udviklingen i sygedagpengefraværet i Østdanmark (fuldtidspersoner) opgjort på etnicitet. Udvikling fra oktober 2007-oktober 2009. Fuldtidspersoner. (Indekseret, oktober 2007=100)

Personer med ikke-vestlig oprindelse har fra oktober 2007 til oktober 2009 haft et fald på 6,1% i antal sygedagpengemodtagere (jvf. figur 13). Til sammenligning har der i samme periode været et fald på 13,4% i personer af dansk oprindelse på sygedagpenge.

⁷ Nøgletal om resultater i 1. kvartal 2009, bilag 3

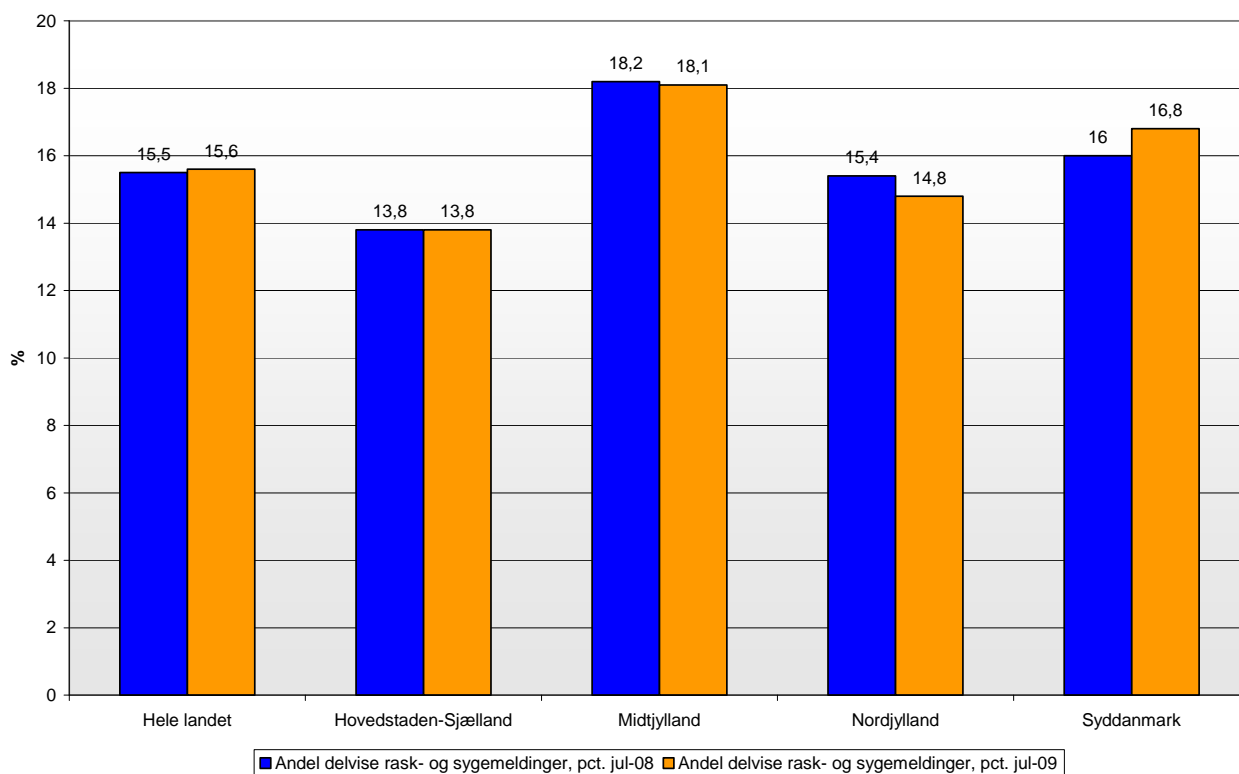
⁸ Danmarks statistik samt egne beregninger.

7. Jobcentrenes brug af delvis raskmelding

Brug af delvis raskmelding indgår som en central del af den politiske aftale om sygefravær fra november 2008 og er et vigtigt element i kommunernes indsats i forhold til at bevare den sygemeldte borgers tilknytning til arbejdsmarkedet.

Delvis raskmelding bliver brugt mindre i Østdanmark end i de øvrige regioner. I juli 2009¹⁰ var der anvendt delvis raskmelding i 13,8% af forløbene i Østdanmark. For hele landet gjaldt det for 15,6 % af forløbene. Det fremgår af figur 15, at der i perioden fra juli 2008 til juli 2009 har været et stabilt niveau i brugen af delvise raskmeldinger i alle 4 beskæftigelsesregioner.

Figur 15. Delvise raskmeldinger som andel af alle sygedagpengeforløb, der er afsluttet eller i gang ved periodens afslutning, samt udvikling i antallet af delvise raskmeldinger fra juli 2008 til juli 2009.

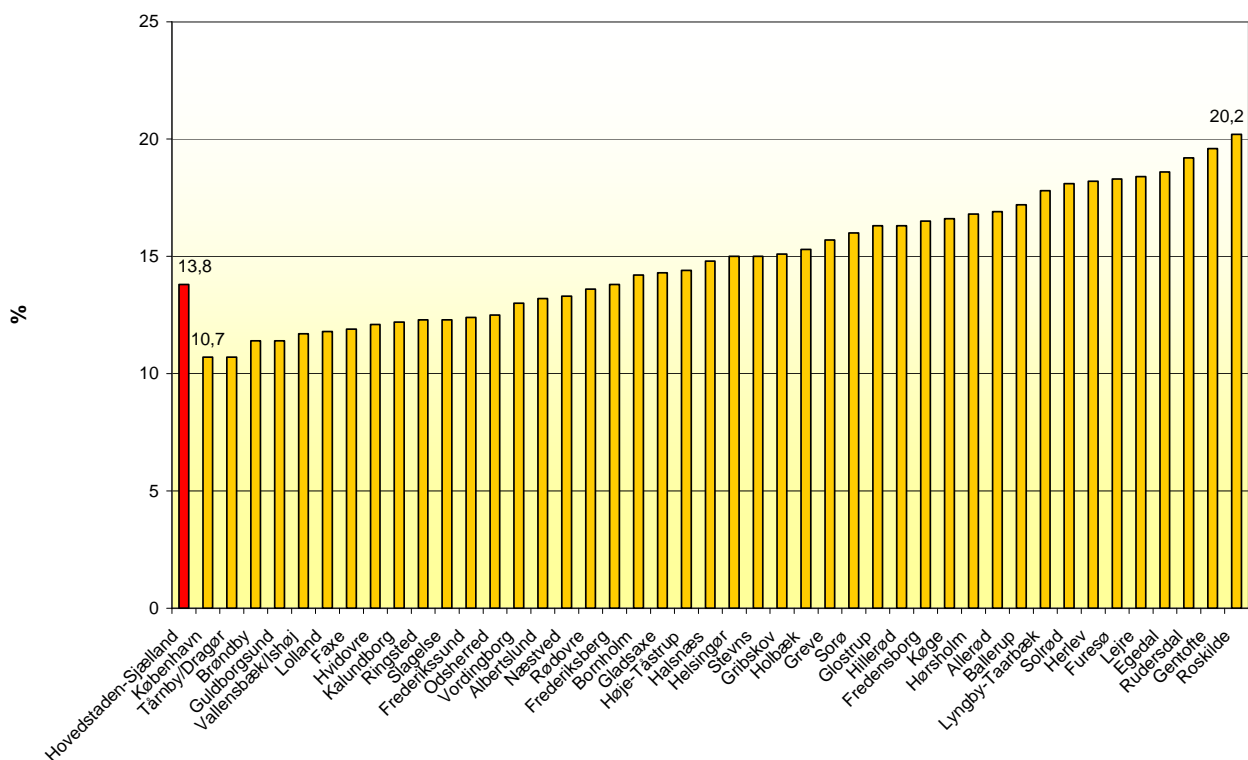
Der kan ikke påvises en sammenhæng mellem andelen af delvise raskmelding og udviklingen i sygefraværforløb over 26 uger i kommunerne i Østdanmark fra juli 2008 til juli 2009. Det må imidlertid forventes, at en øget brug af delvis raskmelding vil have en positiv effekt på det langvarige sygefravær.

¹⁰ Der er hvad angår delvis raskmelding mange efterregistreringer. Der er derfor i dette notatet anvendt data, der er 3 måneder ældre end de nyeste data, dermed fås et mere retvisende billede af andel og udvikling på området.

Brugen af delvise raskmeldinger varierer fra kommune til kommune i Østdanmark. I København bruges redskabet i 10,7% af forløbene, mens det i Roskilde bruges i 20,2% af sygedagpengeforløbene. Det er kommunerne nord for København og i området omkring Roskilde, der især bruger delvise raskmeldinger (jf. figur 16). Det er samtidig den gruppe af kommuner, der har den laveste andel af borgere, der arbejder i brancher med et højt sygefravær¹¹

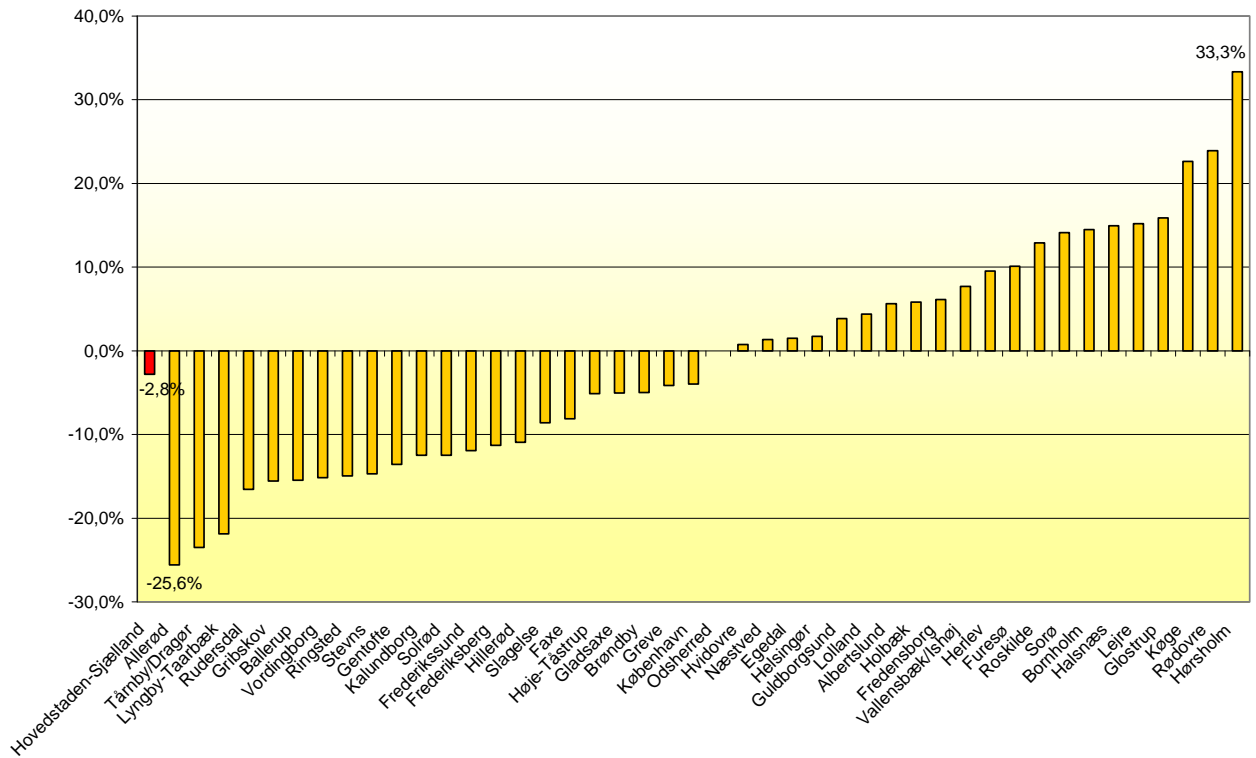
Der er i de mest udsatte brancher en høj grad af fysisk nedslidning. Det er en type job, hvor det kan være svært at etablere en delvis raskmelding. Det kan være en mulig årsag til, at delvis raskmelding anvendes i mindre omfang til sygemeldte fra disse brancher.

Figur 16. Brug af delvise raskmeldinger i kommunerne i Østdanmark. Juli 2009

¹¹ Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland: Sygefraværet i Østdanmark. November 2007. s. 39. De 12 mest udsatte brancher er sociale institutioner, bygge og anlæg, fødevarerindustrien, transport, post og tele, sundhed, sten-, ler- og glasindustrien, fiskeri, regøring, renovation, gummi- og plastindustri samt folkeskoler.

Figur 17. Udvikling i brugen af delvise raskmeldinger i kommunerne i Østdanmark. Juli 2008-juli 2009

Fra juli 2008 til juli 2009 er brugen af delvis raskmelding faldet med 2,8%. Denne udvikling dækker over en stor variation kommunerne i Østdanmark i mellem. I Allerød er brugen af delvis raskmelding faldet med 25,6%, mens brugen af redskabet et steget med 33,3% i Rødovre.

8. Arbejdsmarkedsstatus efter afsluttet sygedagpengeforløb

Tabel 7. Sygedagpengeforløb afsluttet 1. kvartal 2008. Personernes arbejdsmarkedsstatus efter 1, 3, 6 og 12 mdr. Andel.

		2. kvrt 2008			
		1 mdr. efter	3 mdr. efter	6 mdr. efter	12 mdr. efter
Hele landet	Beskæftigelse	63,8	62,1	58,1	54,3
	A-dagpenge	5,9	5	5,5	7,6
	Kontanthjælp/starthjælp mv.	1,1	1,3	1,6	2,3
	Revalidering/forrevalidering	0,7	0,7	0,6	0,6
	Sygedagpenge	9	11,2	14,2	12,5
	Fleksjob	14,4	13,5	12,8	12,7
	Ledighedsydelse	1,2	1,3	1,4	2
	Førtidspension mv.	1,9	2,2	2,6	3,4
	Andet	2,1	2,8	3,2	4,6
	I alt	100	100	100	100
Hovedstaden-Sjælland	Beskæftigelse	66,3	64,8	61,1	57,9
	A-dagpenge	6,6	5,5	5,8	7,2
	Kontanthjælp/starthjælp mv.	1,3	1,5	1,9	2,8
	Revalidering/forrevalidering	0,5	0,5	0,5	0,5
	Sygedagpenge	9	10,8	13,7	12,1
	Fleksjob	11,3	10,7	10,2	10,2
	Ledighedsydelse	0,7	0,8	0,9	1,3
	Førtidspension mv.	1,7	2	2,3	3,2
	Andet	2,6	3,3	3,6	5
	I alt	100	100	100	100
Midtjylland	Beskæftigelse	61,1	59,1	55,3	51
	A-dagpenge	5	4,3	4,6	7,4
	Kontanthjælp/starthjælp mv.	0,9	1	1,3	1,8
	Revalidering/forrevalidering	0,7	0,7	0,7	0,6
	Sygedagpenge	9,4	11,8	14,9	13,2
	Fleksjob	17,5	16,5	15,6	15,5
	Ledighedsydelse	1,5	1,6	1,7	2,4
	Førtidspension mv.	2,1	2,4	2,8	3,7
	Andet	1,8	2,5	3,1	4,5
	I alt	100	100	100	100
Nordjylland	Beskæftigelse	63	61,1	56,5	52,2
	A-dagpenge	6,6	5,9	6,9	9,6
	Kontanthjælp/starthjælp mv.	0,8	0,8	1,1	1,8
	Revalidering/forrevalidering	0,8	0,8	0,7	0,6
	Sygedagpenge	8,6	11,2	14,4	12,7
	Fleksjob	15,6	14,4	13,4	13,1
	Ledighedsydelse	1,2	1,4	1,5	2,2
	Førtidspension mv.	1,7	2,1	2,6	3,5
	Andet	1,6	2,3	2,9	4,2
	I alt	100	100	100	100
Syddanmark	Beskæftigelse	62,9	60,8	56,5	52,7
	A-dagpenge	5,3	4,5	5,2	7,6
	Kontanthjælp/starthjælp mv.	1	1,3	1,7	2,3
	Revalidering/forrevalidering	0,9	0,8	0,7	0,7
	Sygedagpenge	8,8	11,2	14,1	12,7
	Fleksjob	15,7	14,8	14,1	13,8
	Ledighedsydelse	1,6	1,8	2	2,6
	Førtidspension mv.	2	2,3	2,7	3,6
	Andet	1,8	2,5	3	4,1
	I alt	100	100	100	100

Der er flere i Østdanmark end i de øvrige regioner, der er tilbage i ordinær beskæftigelse 12 måneder efter et afsluttet sygedagpenge forløb (57,9%). Midtjylland har med 51,0% den laveste andel (se tabel 7).

Der er en anelse færre, der har fået tilkendt førtidspension i Østdanmark end i de øvrige regioner og markant færre, der er på ledighedsydelse eller i fleksjob (11,5%) mod henholdsvis 17,9% i Midtjylland, 15,3% i Nordjylland og 16,4% i Syddanmark

9. Trepartsaftale og nye regler på sygefraværsområdet

I efteråret 2008 blev der indgået forlig om sygefravær. Partierne bag forliget godkendte den trepartsaftale om nedbringelse af sygefraværet, som regeringen indgik med arbejdsmarkedets parter den 29. september 2008.

Trepartsaftalen indeholder 39 initiativer, der skal styrke indsatsen mod sygefravær. De 4 hovedtemaer i trepartsaftalen er flg:

- Sygefravær skal forebygges.
- Den tidlige indsats skal fremmes.
- Fokus på at syge skal være aktive under sygdom.
- Sundheds- og beskæftigelsesindsatsen skal spille bedre sammen.

Trepartsaftalen styrker jobcenterets rolle som koordinator i forhold til de øvrige aktører på sygefraværsområdet.

I trepartsaftalen indgår en række forslag, der i løbet af 2009 er udmøntet administrativt, herunder:

- Kampagner og vejledningsmateriale om sygefravær rettet mod virksomhederne.
- Guide til jobcentre og de praktiserende læger om hvordan samarbejdet kan forbedres
- Mulighed for at virksomhederne kan bruge Danmarks Statistiks sygefraværsstatistik på brancheniveau til sammenligning af eget sygefravær
- Helpdesk i arbejdstilsynet om sygefravær
- Analyser der kan bidrage med viden om sygefraværet for flg. grupper:
 - Flygtninge og indvandrere
 - Forsikrede ledige
 - Gravide

Ny lovgivning på sygefraværsområdet

En del af forslagene i trepartsaftalen er blevet omsat til ny lovgivning på sygefraværsområdet. Den nye lovgivning gradvist er påbegyndt implementeret fra sommeren 2009. De centrale elementer i de nye regler på sygefraværsområdet er følgende:

6. juli 2009

- Jobcentrene kan for at fastholde sygemeldte på arbejdsmarkedet eller for at bringe den sygemeldte tilbage på arbejdsmarkedet give flg. tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats:

- Vejledning og opkvalificering
- Virksomhedspraktik
- Løntilskud

Undlader den sygemeldte uden rimelig grund at deltage i kommunens opfølgning – herunder at deltage i aktive tilbud – bortfalder retten til sygedagpenge, så længe den sygemeldte undlader at medvirke.

5. oktober 2009

- Jobcentret vurderer ved første samtale (inden 8 uger) mulighederne for delvis raskmelding.
- En sygemeldt medarbejder kan ved sygdom ud over 8 uger anmode arbejdsgiveren om, at der udarbejdes en fastholdelsesplan
- A-kasserne skal senest i fjerde sygeuge holde en personlig sygesamtale med den sygemeldte forsikrede ledige. Den sygemeldte har pligt til at deltage i samtalen. Samtalen skal handle om, hvordan og hvornår den sygemeldte igen kan stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Resultaterne af samtalen videregives til kommunen
- Den nuværende lægeerklæring ”Lægeerklæring om uarbejdsdygtighed” erstattes af en såkaldt mulighedserklæring. Den nye mulighedserklæring er baseret på dialog mellem arbejdsgiveren og den sygemeldte medarbejder om, hvordan den enkelte fortsat kan deltage på arbejdsmarkedet.

4. januar 2010

- Arbejdsgiverne skal senest i fjerde sygeuge holde samtale med medarbejdere, der er sygemeldt. Samtalen skal handle om, hvordan den syge kan fortsætte sit arbejde, og hvad virksomheden kan gøre for at bakke op.
- Statens refusion for kommunens udgift til sygedagpenge hæves fra 50 til 65 procent, hvis den sygemeldte er delvis raskmeldt eller deltager i aktivt tilbud minimum 10 timer om ugen. Refusionen sænkes til 35 procent, hvis den sygemeldte ikke er i et aktivt tilbud eller er delvist raskmeldt i minimum 10 timer om ugen.

10. Aktive – hurtigere tilbage

Som led i Trepartsaftalen blev der i januar 2009 iværksat et landsdækkende forsøg på sygefraværsområdet for nytilkomne sygedagpengemodtagere og fleksjobvisiterede. Forsøget ”Aktive – hurtigere tilbage” er afsluttet i september 2009.

Hovedformålet med projektet er at afprøve om en tidlig og intensiv indsats får sygemeldte og fleksjobvisiterede hurtigere i job.

Projektet indeholder følgende elementer:

- En ugentlig individuel eller kollektiv kontaktsamtale i 4 måneder.

- Senest 4 uger efter første kontaktsamtale – dvs. efter senest 13 ugers sygemelding/fleksjobvisitation – skal personen deltage i et aktivt tilbud i min. 10 timer om ugen. De aktive tilbud kan være:
 - Delvis raskmelding
 - Vejledning/opkvalificering, virksomhedspraktik og ansættelse med løn-tilskud
 - Forebyggende og afklarende tilbud som f.eks. fysisk træning, kostvejledning, psykologhjælp, depressionsskole mv. Det er en del af forsøget, at disse tilbud kan gives som enkeltstående tilbud.

På landsplan har 16 jobcentre deltaget i projektet, heraf 6 fra Østdanmark: Bornholm, Gentofte, Greve, København, Ringsted og Vordingborg.

Forsøget evalueres med henblik på at udbrede erfaringerne fra forsøget til de øvrige jobcentre. Evalueringen forventes afsluttet primo 2010.

Beskæftigelsesregionen har udarbejdet nedenstående status for de foreløbige resultater af indsatsen i forsøget i Østdanmark. Resultater bør indtil den endelige evaluering foreligger tages med et vist forbehold.

Status for Aktive – Hurtigere tilbage¹²

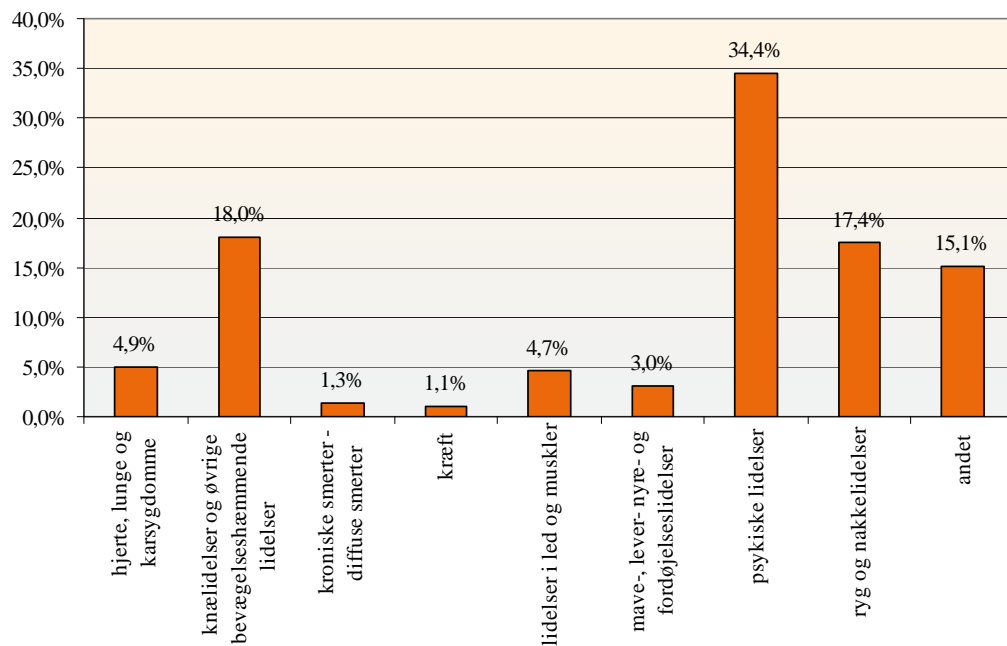
I perioden 1. januar - 30. september 2009 er i alt 854 sygemeldte i Østdanmark visiteret til deltagelse i AHT, jf. tabel 1. Alle jobcentre har visiteret personer til projektet. Det samlede antal visiterede svarer til 97 pct. af det forudsatte deltagerantal på 880 personer.

Deltagergruppen – årsag til sygemelding

Den hyppigste årsag til sygemelding er psykiske lidelser, som udgør 34,4 pct., jf. figur 18. Næst hyppigste årsag til sygemelding er knælidelser og øvrige bevægelseshæmmende lidelser (18,0 pct.), mens ryg- og nakkelidelser udgør 17,4 pct.

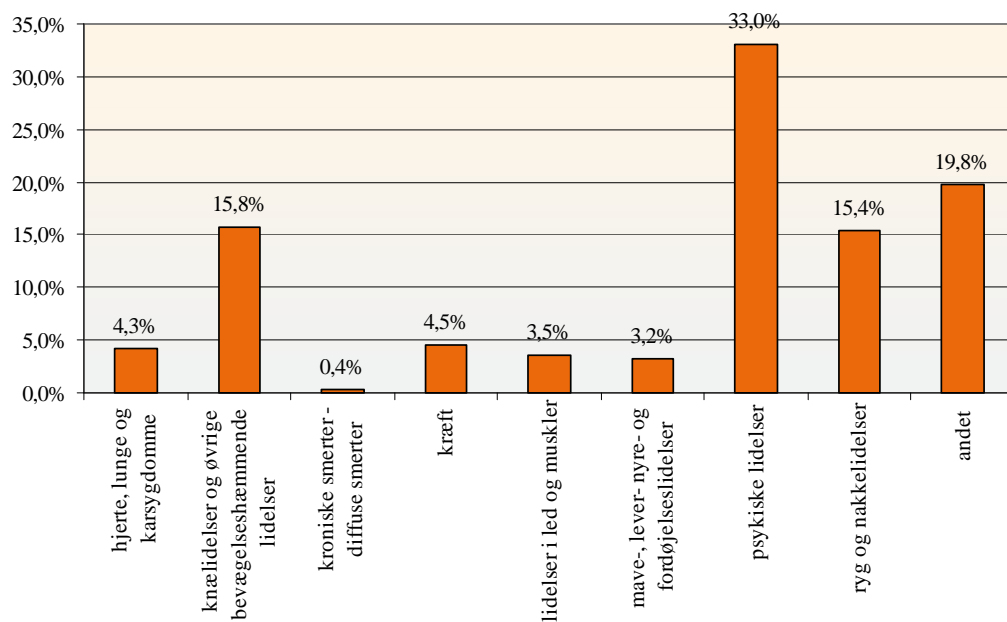
¹² Alle data er hentet fra det særlige IT-redskab, der er udviklet til projektet.

Figur 18. Årsag til sygemelding blandt deltagere i AHT i Østdanmark (pct.), 1. jan. – 30. september 2009

Fordelingen på sygdomsårsag i kontrolgruppen følger stort set fordelingen for deltagergruppen, jf. figur 19.

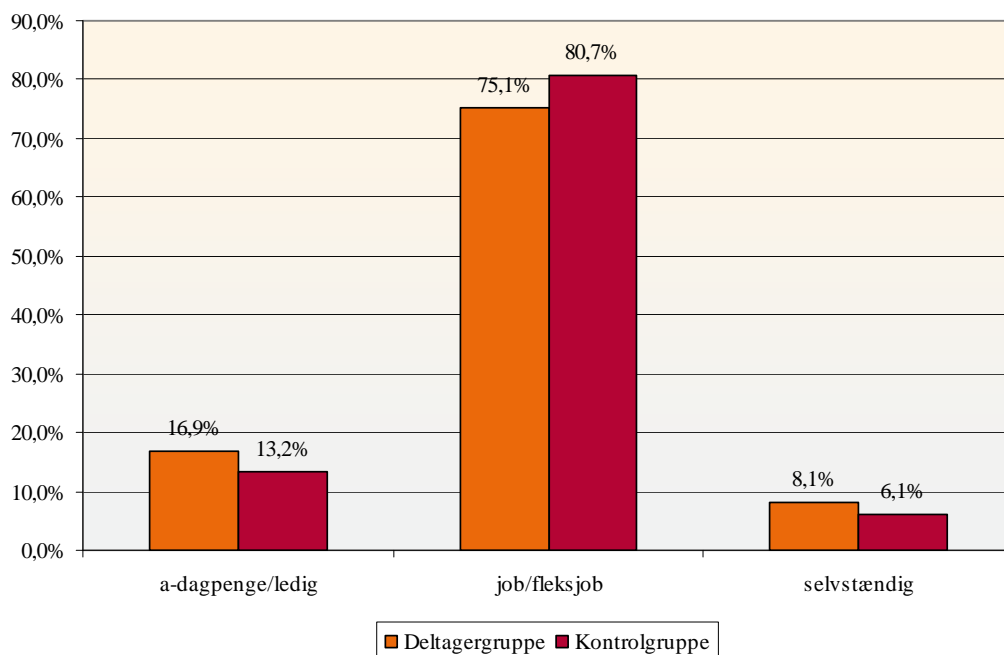
Figur 19. Årsag til sygemelding i kontrolgruppen i AHT i Østdanmark, 1. jan. –30. september 2009

Tidligere arbejdsmarkedsstatus

Hovedparten af både deltager- og kontrolgruppe kommer fra beskæftigelse, mens en mindre andel kommer fra ledighed, jf. figur 20. Målt ift. arbejdsstyrken er der dog en klar overrepræsentation af ledige.

Figur 20. Tidligere arbejdsmarkedsstatus for deltager- og kontrolgruppen i AHT i Øst-danmark (pct.), 1. jan. – 30. september 2009

Friholdt for deltagelse

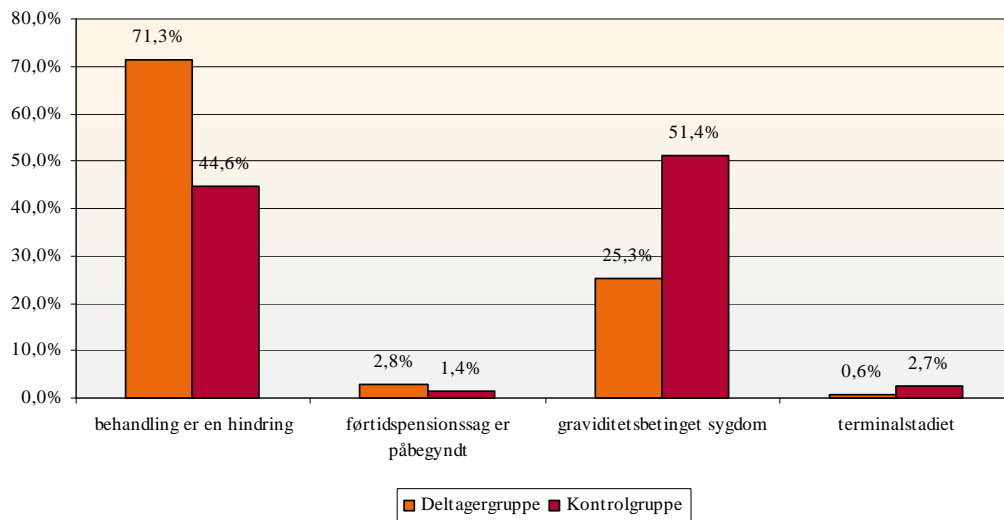
Samlet er 17,2 pct. af den potentielle deltagergruppe friholdt for deltagelse, mens det kun gælder for 8,3 pct. af kontrolgruppen. Alle jobcentre har markant flere friholdte i deltagergruppen end i kontrolgruppen.

I alt er 178 personer i deltagergruppen (17,2 pct.) og 74 personer i kontrolgruppen (8,3 pct.) friholdt – dvs. mere end dobbelt så mange friholdte i deltagergruppen end i kontrolgruppen.

Den hyppigste årsag til friholdelse i deltagergruppen er, at behandling er en hindring (71,3 pct.), jf. figur 21. For kontrolgruppen er den hyppigste årsag graviditetsbetinget sygdom (51,4 pct.). Det er lidt bemærkelsesværdigt, at forskellen mellem deltager- og kontrolgruppe er så stor. Dog kan det intensive forløb for deltagergruppen medvirke til, at behandling i større udstrækning er en hindring for deltagergruppen end for kontrolgruppen.

Det vil dog være et område, der bør analyseres nærmere i den kvalitative evaluering af projektet.

Figur 21. Friholdte for deltager- og kontrolgruppen i AHT i jobcentrene i Østdanmark opgjort på friholdelsesårsag, 1. jan. – 30. september 2009

Aktiviteter i projektet

Der er i alt afholdt 5.732 samtaler med deltagerne i projektet, jf. tabel 3. Der er en vis spredning i antal samtaler pr. deltager mellem de enkelte jobcentre. I Vordingborg er gennemsnittet knap 4 samtaler pr. deltager, mens det er godt 11 i Gentofte. Gennemsnittet for Østdanmark er 6,7 samtaler.

Tabel 8. Aktiviteter for deltagergruppen i AHT i jobcentrene i Østdanmark, 1. jan. – 30. september 2009

	Born- holm	Gentofte	Greve	Køben- havn	Ringsted	Vording- borg	I alt
Antal samtaler i alt	1.461	505	1.188	1.286	1034	258	5.732
- heraf første samtale	208	48	151	214	135	72	828
Antal LAB-tilbud i alt	10	4	13	147	25	11	210
- heraf vejledning og opkvalificering	4	4	6	142	23	6	185
- heraf virksomhedspraktik	6	0	7	5	2	5	25
- heraf løntilskud	0	0	0	0	0	0	0
Forebyggende og afklarende tilbud i alt	143	30	201	6	66	5	451
- heraf kostvejledning	16	0	3	0	0	0	19
- heraf kostvejledning og motion	4	0	6	0	3	0	13
- heraf kurser i håndtering af egen situation	31	7	51	4	1	0	94
- heraf motion	48	12	29	0	1	1	91
- heraf motion, rygtræning og anden fysisk træning	7	11	17	0	59	0	94
- heraf psykolog	23	0	17	1	1	2	44
- heraf andet	14	0	78	1	1	2	96

Der er påbegyndt 210 LAB-tilbud samt 451 forebyggende og afklarende tilbud. De nye aktiviteter i projektet anvendes således i større udstrækning end de traditionelle LAB-tilbud. Især motionstræning og kurser i håndtering af egen situation anvendes hyppigt.

Delvise raskmeldinger

Antallet af delvise raskmeldinger er 240 for deltagergruppen og 160 for kontrolgruppen, jf. figur 7. Målt ift. antal i deltager- og kontrolgruppe er andel delvise raskmeldinger også højere i deltagergruppen (28,1 pct.) end i kontrolgruppen (19,6 pct.). Projektet synes derfor at øge antallet af delvise raskmeldinger, hvilket er et af succeskriterierne i projektet.

Ophør i projektet

Projektet er stort set afsluttet og hovedparten af både deltager- og kontrolgruppen er dermed ophørt.

Den hyppigste ophørsårsag er, at borgeren raskmelder sig, og det gælder både deltager- og kontrolgruppe. For begge grupper er 60 pct. ophørt som følge af, at borgeren raskmelder sig. Her er der således ingen forskel på deltager- og kontrolgruppe.

Der er en forholdsvis stor andel (11 pct.) i deltagergruppen, der er ophørt med ”andet” som årsag, mens det kun gælder for 5 pct. af kontrolgruppen. Den endelige evaluering af projektet bør se nærmere på, hvad der gemmer sig bag ”andet-begrebet”.

Kun 12 personer i deltagergruppen er ophørt som følge af manglende medvirken.

Tabel 9. Antal ophørte i deltager- og kontrolgruppe i AHT i jobcentrene i Østdanmark opgjort på ophørsårsag , 1. jan. –30. september 2009

	Born- holm	Gentofte	Greve	Køben- havn	Ringsted	Vording- borg	I alt
Ophør i alt - deltagergruppen	178	38	200	193	141	66	816
- heraf borgeren raskmelder sig	110	24	136	105	84	30	489
- heraf jobcentret raskmelder borgeren	18	2	7	10	2	1	40
- heraf påbegyndt fleksjob	1	0	0	0	1	0	2
- heraf manglende medvirken	0	1	3	1	7	0	12
- heraf forsøgsperiode slut	37	8	39	46	17	33	180
- heraf andet	12	3	15	31	30	2	93
Ophør i alt - kontrolgruppen	153	30	152	177	135	70	717
- heraf borgeren raskmelder sig	101	16	99	102	85	29	432
- heraf jobcentret raskmelder borgeren	2	0	9	2	9	0	22
- heraf påbegyndt fleksjob	0	0	1	0	0	2	3
- heraf manglende medvirken	0	0	3	0	3	0	6
- heraf forsøgsperiode slut	43	11	27	71	27	37	216
- heraf andet	7	3	13	2	11	2	38